

Deň svätého Mikuláša

Každoročne prichádza 6. decembra všetky deti potešiť vzácna návšteva - Svätý Mikuláš. Málokto vie, že pôvod tohto vševediaceho dobrodinca nie je na ďalekom severe, ale priamo v Malej Ázii, dnešnom Turecku. Práve tu pôsobil v prvej polovici štvrtého storočia biskup menom Mikuláš. O jeho živote a činoch je známych len málo faktov a dôkazov. Historické zdroje prezrádzajú, že bol nielen temperamentnou osobnosťou, ale taktiež veľkým diplomatom, ktorý neraz uprednostnil milosť pred tvrdým zákonom a pomohol tak mnohým ľuďom v núdzi. A tak je celkom prirodzené, že práve Svätý Mikuláš je jednou z najobľúbenejších postáv a to nielen vo svete Kresťanstva. Mikuláš sa narodil medzi rokmi 270 a 286 v Patare – dnešných ruinách pri mieste Kalkan v Turecku. Bol synom majetných rodičov, ktorých dedičstvo neskôr rozdal chudobným. Keď mal 19 rokov, tak ho jeho strýko, vtedajší biskup z Myry (dnes mesto Demre na juhu Turecka), vysvätil za kňaza a vymenoval za predstaveného kláštora Siónu. Krátko po jeho smrti sa Mikuláš vydal na púť do dnešného Izraela. Po návrate sa stal nástupcom svojho strýka v Myre, malej obci juhozápadne od Antalye. Bol povestným svojou dobročinnosťou, ktorá ešte viac vzrástla, keď sa v Myre stal biskupom.

Veno pre tri panny

O živote Svätého Mikuláša koluje mnoho legiend. Najznámejšia a najrozšírenejšia z nich z neho spravila svätého patróna detí známeho po celom svete. Prispel k tomu príbeh o mužovi, ktorý vyšiel na mizinu a rozhodol sa, že zo svojich troch dcér urobí neviestky, lebo im kvôli chýbajúcemu venu nemohol nájsť ženícha. Mikuláš, ktorý zdedil bohatstvo po svojich rodičoch, tajne vhodil hrudky zlata cez komín a okná ich domu a zmenil tak osud dievčat, ktoré sa mohli napokon šťastne vydať.

Záchranca pútnikov na nebezpečnom mori

Ďalšia povesť hovorí o príbehu troch námorníkov, ktorý sa dostali do ohrozenia života na rozbúrenom mori pri tureckom pobreží. Po úpenlivých prosbách adresovaných Svätému Mikulášovi sa im zjavil mocný muž, ktorý sa chopil kormidla, premohol víchricu a opäť zmizol. Až v kostole v Myre námorníci spoznali svojho záchrancu v obraze Svätého Mikuláša.

Rímskych vojvodcov zachránil pred smrťou

Jedna z najstarších legiend o Svätom Mikulášovi hovorí o záchrane troch rímskych vojvodcov. Títo traja bojovníci sa v Myre stali svedkami udalosti, pri ktorej Mikuláš zachránil nevinných pred popravou tým, že vytrhol katovi meč z rúk. V čase, keď sa títo traja vojvodcovia sami stali obeťami veľkej intrigy, čakajúc na smrť, volali Mikuláša o pomoc. Ten sa zjavil ich cisárovi a hrozil mu, že ak sa ich poprava uskutoční, bude to mať neblahé následky. Podľa legendy vojvodcov aj pustili na slobodu.

Deň úmrtia sa stal sviatkom

6. december, deň úmrtia Svätého Mikuláša, bol vyhlásený za sviatok. Presný dátum jeho skonu nie je známy. Podľa historických zdrojov umrel niekedy medzi rokmi 345 a 351 v Myre. Keďže Mikuláša už niekoľko storočí považujú za patróna detí, je tento cirkevný sviatok výnimočný najmä pre mladých ľudí. Mikuláš je známy aj ako patrón požiarníkov, cestovateľov, hospodárov, obchodníkov, mäsiarov, rybárov, námorníkov a mnohých ďalších.

Na Slovensku je už tradíciou, že Mikuláša pri obdarúvaní detí 6. decembra sprevádza aj čert. Tento zvyk sa rozšíril aj do ďalších krajín. Rozdiel je aj v mene, ktoré má tento dobrodinec: Santa Claus (Severná Amerika), Sinterklaas (Holandsko), Father Christmas (Anglicko), Noel Baba (Turecko), Saint Nicolas (Francúzsko), Pai Natal (Portugalsko) atď.

Úlohy:

Pripravte si darček a obdarujte niekoho, kto to potrebuje, koho chcete potešiť.